

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/400,Stan-wojenny-najnowszy-pakiet-edukacyjny-opracowany-przez-Biu-ro-Edukacji-Publicz.html>
07.04.2026, 09:57

"Stan wojenny" - najnowszy pakiet edukacyjny opracowany przez Biuro Edukacji Publicznej IPN

Pakiet edukacyjny „Stan wojenny” przedstawia jedno z najbardziej dramatycznych, a zarazem kontrowersyjnych wydarzeń z najnowszej historii Polski. Spór dotyczący konieczności wprowadzenia stanu wojennego do dzisiaj nie doczekał się rozstrzygnięcia i nie zanoszą się, aby nastąpiło ono w najbliższej przyszłości. Wprowadzeniem do pakietu jest esej omawiający genezę i przebieg stanu wojennego, następnie zamieszczono biogramy ważniejszych postaci, słownik pojęć, tablicę synchronistyczną, kalendarium wydarzeń w Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek” w Katowicach i bibliografię. Pakiet obejmuje także bogaty i różnorodny materiał źródłowy – zdjęcia, dokumenty, relacje, wspomnienia, fragmenty wydawnictw drugiego obiegu oraz współczesnych opracowań. Materiał został tak dobrany, aby ukazać różne aspekty stanu wojennego – między innymi prawodawstwo, strajki i ich tłumienie przez siły porządkowe, życie codzienne i działalność NSZZ „Solidarność”. Autorzy starali się zestawiać materiały „z dwóch stron barykady” – pokazać protestujących robotników i stronę rządową (na przykładzie strajków w KWK „Wujek” i Stoczni Gdańskiej im. Lenina). Część źródeł opublikowana została w formie kopii, by obrazowo przybliżyć uczniom omawiane zagadnienia.

Z wyborem źródeł korespondują scenariusze lekcji przeznaczone przede wszystkim dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych; część z nich (przy odpowiedniej modyfikacji) może być wykorzystana także w gimnazjum. Scenariusze mogą być realizowane na lekcjach historii, wiedzy o społeczeństwie i języka polskiego. Bogaty materiał źródłowy daje także nauczycielom możliwość prowadzenia lekcji według własnych pomysłów.

Zgodnie z promowanym obecnie modelem kształcenia szkoła powinna uczyć młodego człowieka aktywności, samodzielnego myślenia, krytycznego podejścia do różnych źródeł informacji, wartościowania i hierarchizowania wydarzeń, indywidualnego oraz grupowego rozwiązywania problemów. Podobne założenia przyjęte zostały przy opracowywaniu niniejszego pakietu. W proponowanych scenariuszach położono nacisk na samodzielną pracę uczniów z wykorzystaniem materiałów źródłowych. Uczeń będzie także doskonalić umiejętność formułowania wniosków i ocen krytycznych oraz publicznej prezentacji wyników.

Dla zainteresowanych nauczycieli prowadzone będą kursy doskonalenia zawodowego związane z omawianą w pakiecie problematyką.